

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 287/2025-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Viktorom Mlynekom, Štúrova 43, Nitra, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/1/2023 z 26. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. decembra 2024 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/1/2023 z 26. augusta 2024. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v konaní o náhradu škody vo výške 32 916,77 eur vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/54/2020 proti žalovanému MH Invest, s.r.o., Mlynské nivy 44/A, Bratislava, IČO 36 724 530 (ďalej len „žalovaný“).

3. Sťažovateľ sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 32 916,77 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla z dôvodu ušlého zisku. V žalobe uviedol, že 22. júla 2015 doručilo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Okresnému úradu Nitra žiadosť o zápis predkupného práva č. 20801/2015-1000-35060 z 20. júla 2015, ktoré vzniklo 8. júla 2015 schválením návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii uznesením vlády Slovenskej republiky č. 401/2015 – „*Vybudovanie strategického parku*“. Od 8. júla 2015 bol sťažovateľ obmedzený na svojom práve voľne nakladať s uvedenou nehnuteľnosťou, keďže ak by mal záujem tento pozemok scudziť tretej osobe, táto by ho určite nekúpila, pretože na liste vlastníctva bolo zapísané predkupné právo štátu. Zároveň by v prípade prevodu vlastníckeho práva k pozemku po vzniku predkupného práva štátu k nemu okresný úrad návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zamietol.

4. Dňa 20. júla 2015 bola sťažovateľovi doručená ponuka žalovaného na uzatvorenie kúpnej zmluvy č. 30203/4730/2015/Lužianky/007/3461 zo 16. júla 2015, ktorú sťažovateľ neprijal.

5. Okresný úrad vydal 1. decembra 2015 rozhodnutie o vyvlastnení č. OU-NR-OVBP2-2015/032532-7.

6. Proti rozhodnutiu o vyvlastnení podal sťažovateľ odvolanie, ktoré Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ako odvolací orgán rozhodnutím č. 06914/2016/B624-SV/01672/Ka z 13. januára 2016, zamietlo a potvrdilo rozhodnutie o vyvlastnení.

7. Dňa 14. marca 2016 sťažovateľ podal na Krajskom súde v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva dopravy.

8. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 2S/55/2016-31 z 15. júna 2016 túto žalobu zamietol.

9. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť a na jej základe najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10Sžk/15/2016 z 8. novembra 2017 zmenil napadnutý rozsudok tak, že zrušil rozhodnutie ministerstva dopravy a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

10. Ministerstvo dopravy vydalo 31. januára 2018 rozhodnutie č. 05294/2018/SV/04367, ktorým zrušilo prvostupňové rozhodnutie okresného úradu o vyvlastnení a vec vrátilo okresnému úradu na nové prejednanie a rozhodnutie.

11. Po vrátení veci okresný úrad vyzval žalovaného, aby upravil návrh na vyvlastnenie a aby ho zosúladiť so zákonom č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 282/2015 Z. z.“), inak vyvlastňovacie konanie zastaví.

12. Dňa 18. mája 2018 vydal okresný úrad rozhodnutie o zastavení vyvlastňovacieho konania č. OUNR-OVBP2-2018/012128-021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2018. Toto rozhodnutie bolo vydané z dôvodu, že žalovaný v určenej lehote neodstránil nedostatky návrhu na vyvlastnenie, resp. ho nezosúladiť so zákonom č. 282/2015 Z. z.

13. Doba, počas ktorej bolo obmedzené vlastnícke právo sťažovateľa k pozemku, začala plynúť schválením návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii 8. júla 2015 a bolo obmedzené do 1. júla 2018, keď rozhodnutie o zastavení vyvlastňovacieho konania nadobudlo právoplatnosť.

14. Keďže vyvlastňovacie konanie bolo začaté doručením návrhu žalovaného na vyvlastnenie a zastavené bolo z dôvodu, že žalovaný nereagoval na výzvu okresného úradu na odstránenie nedostatkov návrhu na vyvlastnenie, podľa sťažovateľa mu žalovaný spôsobil škodu.

15. Sťažovateľ vypočítal výšku škody tak, že pozemok má výmeru vo veľkosti 2560 m², nájom za celý pozemok na jeden rok je vo výške 13 363,20 eur, pričom vlastnícke právo k pozemku mu bolo žalovaným nezákonne obmedzené počas doby 2 rokov, 5 mesiacov a 17 dní. Proti žalovanému si tak sťažovateľ uplatnil náhradu škody vo výške 32 916,77 eur s príslušenstvom.

16. Okresný súd rozsudkom č. k. 16C/54/2020-169 z 18. októbra 2021 žalobu sťažovateľa zamietol.

17. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 12Co/16/2022-265 z 30. júna 2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

18. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, na základe ktorého rozhodol najvyšší súd napadnutým rozhodnutím tak, že dovolanie sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

19. Podstatou argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že podľa jeho názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

20. Podľa sťažovateľa v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z. z. mu mal neúspešný vyvlastiteľ zaplatiť náhradu škody z dôvodu, že spôsobil zastavenie konania.

21. Sťažovateľovi vznikla škoda z titulu ušlého zisku, ktorý by mohol dôvodne očakávať, ak by mu nebolo procesom nezákonného vyvlastňovania znemožnené riadne nakladať s pozemkom, teda ho aj prenajať.

22. Konajúce súdy mali povinnosť riadne sa zaoberať a vysporiadať sa aj s posúdením sťažovateľovho nároku z titulu bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného, keďže konkrétny majetkový prospech žalovaného sťažovateľ vyčíslil vo forme ušlého nájmu. Teda konajúce súdy neposúdili sťažovateľov nárok podľa týchto právnych noriem, ktoré na sťažovateľom tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú.

23. Podľa sťažovateľa pri uplatnení nároku na náhradu škody podľa zákona č. 282/2015 Z. z. nemusia byť kumulatívne splnené podmienky na priznanie náhrady škody podľa Občianskeho zákonníka ako všeobecného právneho predpisu.

24. Sťažovateľ zastáva názor, že koordinovaný postup žalovaného a správnych orgánov nevyklučuje zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá vznikla sťažovateľovi, keďže práve jeho opomenutím doložiť potrebné doklady bolo vyvlastňovacie konanie proti sťažovateľovi zastavené, inak by bol zrejme návrh žalovaného na vyvlastnenie pozemku sťažovateľa zo strany správneho orgánu zamietnutý. Takéto konanie žalovaného je nutné podľa sťažovateľa považovať za späťvzatie návrhu na vyvlastnenie, pri ktorom má vyvlastňovaný nárok na náhradu škody v zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 282/2015 Z. z.

25. Podľa sťažovateľa vyvlastniteľ nemohol v zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka nadobudnúť vlastnícke právo k sťažovateľovmu pozemku (aj keď iba dočasne) na podklade takého rozhodnutia vyvlastňovacieho orgánu, ktoré bolo z dôvodu nezákonnosti neskôr súdom v rámci správneho súdnictva zrušené. Súdy nižšej inštancie dospeli k ústavne nekonformnému výkladu, keď vychádzali z predpokladu, že žalovaný počas rozhodného obdobia užíval predmet vydržania

v súlade s právom a sťažovateľ nemá za toto obdobie, počas ktorého bolo jeho vlastnícke právo obmedzené, žiaden nárok na náhradu za toto obmedzenie, a preto bolo potrebné zo strany dovolacieho súdu podať výklad § 17 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z. z., v zmysle ktorého práva, ktoré boli vyvlastnenému rozhodnutím o vyvlastnení odňaté alebo obmedzené, nadobúda opäť vyvlastnený dňom právoplatnosti rozhodnutia o zrušení vyvlastnenia v kontexte v spojení so zásadou formálnej publicity katastra nehnuteľností vyplývajúcou z § 70 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

26. Sťažovateľ už v dovolaní poukázal na viacero relevantných rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré ale najvyšší súd vyložil v neprospech sťažovateľa, a to v rozpore s ústavne konformným výkladom práva, keďže z takto uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu podľa sťažovateľa vyplýva, že sporová strana nie je povinná vymedziť uplatňovaný nárok, teda odvolací súd nesprávne vychádzal z toho, že keďže sťažovateľovo vymedzenie smerovalo k posúdeniu jeho nároku ako nároku na náhradu škody z titulu ušlého zisku, aj napriek tomu mal odvolací súd, ale tiež súd prvej inštancie povinnosť zaoberať sa dôvodmi nepriznania nároku aj z titulu bezdôvodného obohatenia, k čomu však zo strany všeobecných súdov nedošlo, v dôsledku čoho došlo k zásahu do označených práv sťažovateľa. Najvyšší súd sa podľa neho nesprávne vysporiadal s posúdením ním položenej právnej dovolacej otázky týkajúcej sa nepriznania bezdôvodného obohatenia, dovolacie námietky nesprávne vyhodnotil, a preto sťažovateľ zastáva názor, že právne závery vyslovené najvyšším súdom sú svojvoľné a priečiace sa právnej úprave, ako aj judikatúre, čím došlo k zásahu do jeho označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

27. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

28. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľ namieta, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené jeho označené práva. Napadnuté rozhodnutia sťažovateľ považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu ústavne neudržateľného riešenia otázky náhrady škody, resp. bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že samotný vyvlastniteľ (žalovaný) spôsobil zastavenie vyvlastňovacieho konania. Najvyšší súd podľa sťažovateľa nedal odpovede na všetky relevantné námietky uvedené v dovolaní proti rozsudku krajského súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

29. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy,

ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

30. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

31. Ústavný súd teda skúmal, či sa najvyšší súd odchytil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu s ústavou a dohovorom.

32. Sťažovateľ v rámci dovolania uplatňoval dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

33. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ založil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení pri riešení otázky, *„či skutkové vymedzenie sťažovateľom uplatneného nároku smerovalo k posúdeniu tohto nároku ako nároku na náhradu škody z titulu ušlého zisku, preto ani v závere prvoinštančného konania uvádzané bezdôvodné obohatenie spočívajúce na strane žalovanej nemalo opodstatnenie, keďže sťažovateľ v priebehu celého konania neuvádzal žiadne skutkové tvrdenia o bezdôvodnom obohatení.“*. Sťažovateľ touto námietkou argumentoval, že sporová strana nie je povinná vymedziť po právnej stránke uplatňovaný nárok.

34. Najvyšší súd k prednesenej námietke uviedol, že je to jedine žalobca, ktorého viaže povinnosť uvádzať skutočnosti, ktorými vykreslí skutkový dej, na základe ktorého si uplatňuje svoj nárok v takom rozsahu, ktorý umožní jeho jednoznačnú individualizáciu (nemožnú zámenu s iným skutkom), pretože popis rozhodujúcich skutočností slúži na vymedzenie predmetu konania po skutkovej stránke. Na sťažovateľovi ako žalobcovi preto bolo, aby uviedol, na základe akých skutočností uplatnil nárok proti žalovanému. S civilným sporovým konaním je tiež neoddeliteľne spätá zásada prerokovania, ktorá sa týka vnášania právne významných skutočností do konania a ústi do zodpovednosti strán za objasnenie skutkového stavu. Procesná strana, ktorá netvrdila (žiadne alebo všetky) skutočnosti významné pre rozhodnutie o veci samej, nesie prípadné nepriaznivé následky. Vzhľadom na to najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie podľa 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je dôvodné (body 22, 23, 24 odôvodnenia).

35. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že v rámci náhrady škody, rozhodujúc o výške ušlého zisku, sa výška plnenia odvíja od iných faktorov než v prípade, ak ide o výšku plnenia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Ak sťažovateľ v priebehu celého konania neuvádzal žiadne skutkové tvrdenia o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného a z tohto aspektu nepreukazoval ani jeho výšku, nebol teda daný ani dôvod na posúdenie jeho nároku uplatneného z titulu nároku na náhradu škody ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na to záver najvyššieho súdu, že neunesenie dôkazného bremena uplatňovaného nároku na náhradu škody, nedávalo dostatočný priestor na to, aby súdy posúdili zistené skutočnosti podľa príslušných ustanovení právnych predpisov upravujúcich bezdôvodné obohatenie, považuje ústavný súd za ústavne udržateľný.

36. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietal nesprávne právne posúdenie troch otázok. Prvou otázkou bolo, či pri uplatnení nároku na náhradu škody podľa zákona č. 282/2015 Z. z. musia byť kumulatívne splnené podmienky na priznanie náhrady škody podľa Občianskeho zákonníka ako všeobecného právneho predpisu. Druhou otázkou sa sťažovateľ dopytoval, či je možné rozširovať extenzívnym výkladom možnosti nároku na náhradu škody podľa zákona č. 282/2015 Z. z. Treťou nastolenou otázkou bola otázka účinkov nezákonného rozhodnutia vyvlastňovacieho orgánu, ktoré síce nadobudlo právoplatnosť, ale bolo neskôr v správnom súdnictve zrušené, a to vo vzťahu k riadnemu a zákonnému nadobudnutiu vlastníckeho práva pre vyvlastniteľa, s tým, že pokiaľ vyvlastiteľ vlastnícke právo nenadobudol, do úvahy prichádza aj posúdenie satisfakcie za tento zásah vo forme vydania bezdôvodného obohatenia.

37. Najvyšší súd v súvislosti s prvou a druhou nastolenou otázkou sťažovateľa poukázal na to, že nešlo o otázky, od ktorých vyriešenia by bolo závislým rozhodnutie odvolacieho súdu. Išlo len o otázky akademické bez spôsobilosti akejkoľvek odpovede na ne ovplyvniť výsledok konania ani privodiť pre sťažovateľa priaznivejší výsledok sporu (body 35, 37 odôvodnenia).

38. Ústavný súd k tomu poznamenáva, že záver najvyššieho súdu, že nie je cieľom civilného konania pred dovolacím súdom riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa reálne nepremietne do sféry ochrany práv procesných strán, je ústavne udržateľný.

39. V súvislosti s treťou otázkou sťažovateľa najvyšší súd uviedol, že naformulovaná otázka sa týka právnej kvalifikácie zistených skutočností ako bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na skutkový stav zistený súdmi nižšej inštancie a právny záver daný neunesením dôkazného bremena sťažovateľa, pokiaľ ide o preukázanie základných zákonných predpokladov nároku na náhradu ušlého zisku, tieto vylučovali aplikáciu ustanovení týkajúcich sa bezdôvodného obohatenia, ktorá bola *prima facie* vylúčená, keďže tvrdenia zo strany sťažovateľa o bezdôvodnom obohatení absentovali, a preto ústavný súd považuje za ústavne udržateľný záver najvyššieho súdu, že dovolateľom naformulovaná otázka týkajúca sa právneho posúdenia skutkového stavu ako bezdôvodného obohatenia nenapĺňa základnú požiadavku determinujúcu procesnú prípustnosť dovolania, a to aby išlo o otázku, od ktorej vyriešenia (výlučne) záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (bod 39 odôvodnenia).

40. Najvyšší súd uzavrel, že dovolanie sťažovateľa je potrebné zamietnuť podľa § 448 CSP.

41. Ústavný súd konštatuje, že nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval právne závery najvyššieho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii, keďže napadnuté rozhodnutie je odôvodnené ústavne konformným spôsobom. Najvyšší súd reagoval na námietky sťažovateľa relevantným spôsobom a sťažovateľovi podrobne vysvetlil, že nepredniesol skutkové tvrdenia smerujúce k preukázaniu nároku na bezdôvodné obohatenie. Napadnuté rozhodnutie je dostatočne odôvodnené a spĺňa všetky náležitosti po stránke formálnej aj materiálnej.

42. V súvislosti s námietkami vznesenými sťažovateľom ústavný súd uvádza, že napadnuté rozhodnutie nie je arbitrárne a už citované závery najvyššieho súdu súvisiace s tým, že sťažovateľ formuloval právne otázky, na ktorých riešení nebolo postavené rozhodnutie odvolacieho súdu, v danej právnej veci považuje za ústavne udržateľné. Ústavný súd pritom poukazuje na skutočnosť,

že v dovolaní formulované otázky musia byť spôsobilé privodiť pre dovolateľa priaznivejšie rozhodnutie. Vzhľadom na tieto skutočnosti dovolaniu sťažovateľa najvyšší súd nevyhovel.

43. Vzhľadom na už uvedené zistenia ústavný súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala jeho svojvoľný postup nemajúci oporu v zákone. Práve naopak, takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu relevantný právny predpis výslovne umožňoval, preto napadnuté rozhodnutie v predmetnom prípade nemohlo znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

44. Ústavný súd dospel k názoru, že k znemožneniu uplatňovania sťažovateľových procesných práv nedošlo. Sťažovateľ ani v dôvodoch ústavnej sťažnosti neuviedol žiadne ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré by nemohol uplatniť v konaní pred všeobecnými súdmi. Pritom argumentácia obsiahnutá v ústavnej sťažnosti sa v podstate zhoduje s námietkami prednesenými v konaní pred všeobecnými súdmi, či už v rámci podaného odvolania, alebo dovolania, a rozhodne nemôže viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa. Napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu teda nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa v ústavnoprávnej rovine.

45. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

46. Najvyšší súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že dovolanie sťažovateľa je potrebné zamietnuť, pričom dostatočne vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), preto absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a porušením označených práv sťažovateľa.

47. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Ani z tohto hľadiska ústavný súd nezaznamenal nedostatky či inú zrejmu nespravodlivosť v namietanom rozhodnutí najvyššieho súdu. Navyše sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate opakuje svoju argumentáciu uplatnenú v rámci podaného dovolania.

48. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci nezistil porušenie označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu. Závery, ku ktorým najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dospel, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne), a tým za ústavne neudržateľné. Z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie

záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom vo veci.

49. Keďže ústavný súd nezistil porušenie označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zasahoval, pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy:

50. Článok 46 ods. 2 ústavy upravuje základné právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy. Táto ústavná norma upravuje primárne právo toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa pri zákonom (v tomto prípade Správnym súdnym poriadkom) splnených podmienkach na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia.

51. V predmetnej veci sťažovateľa nie sú žiadne pochybnosti, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu bolo vydané na základe sťažovateľovho mimoriadneho opravného prostriedku v civilnom konaní (o náhrade škody, pozn.). Predmetné konanie nepatrí do právomoci správneho súdnictva. Vo svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ žiadnym spôsobom nezdôvodnil, akým spôsobom malo byť v tomto prípade porušené jeho základné právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

52. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 153/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, v danom prípade navyše zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu konkrétnych práv poskytovaných ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Iba uvedenie článkov ústavy v petite ústavnej sťažnosti nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

53. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

54. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia akejkoľvek argumentácie sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného

práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019).

55. V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ touto ústavnou sťažnosťou nenapadol rozhodnutie, ktoré by bolo vydané správnym súdom.

56. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde prvotne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí a v kontexte namietaného porušenia čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže nezistil možnosť jeho porušenia, aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, t. j. ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

57. K namietanému porušeniu práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné uviesť, že sťažovateľ namieta ich porušenie v spojení s namietaným porušením svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces alebo v nadväznosti na toto porušenie. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľom označených práv hmotného charakteru.

58. Keďže ústavný súd nezistil porušenie označených práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zasahoval, pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

59. Vzhľadom na to, že ústavný súd konštatoval zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ako celku, ostatnými návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu